

Dějiny psychologie

Transpersonální psychologie

Transpersonální psychologie

- 4. síla v psychologii
- transpersonální, transcendentní, spirituální aspekty lidské zkušenosti

Předchůdci a zdroje

- William James
- Carl Gustav Jung
- Roberto Assagioli
- humanistická psychologie
- psychedelické hnutí

William James (1842-1910)

- 1902 „Druhy náboženské zkušenosti“
- mystické zážitky
- *“...naše normální bdělé vědomí – nazýváme je racionální vědomí – je jen zvláštní druh vědomí.”*

Carl Gustav Jung (1875-1961)

- ❑ archetypy, kolektivní nevědomí
- ❑ východní duchovní filozofie a náboženství
- ❑ princip synchronicity

Roberto Assagioli (1888-1974)

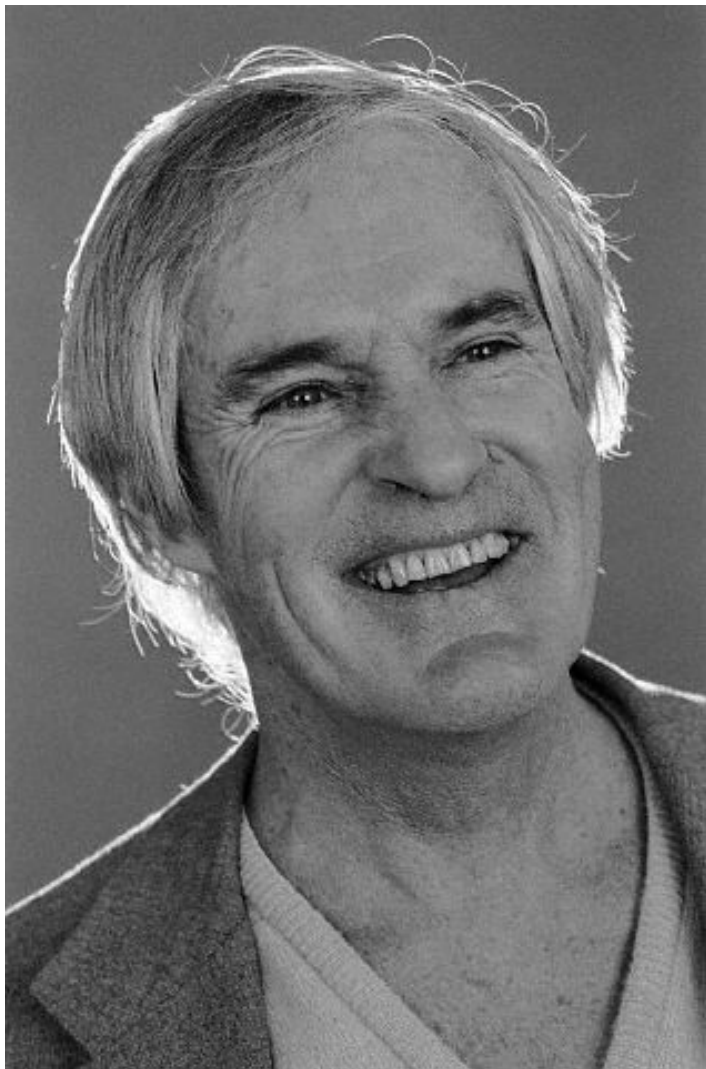
- psychosyntéza –
transpersonálně
orientovaný přístup k
psychoterapii a osobnímu
růstu

Psychedelické hnutí

Timothy Leary (1920-1996)

- ❑ experimenty s psychoaktivními látkami (LSD)
- ❑ drogy jako biochemické klíče (neurotransmitery)
- ❑ stupně vědomí

Pionýři a zakladatelé

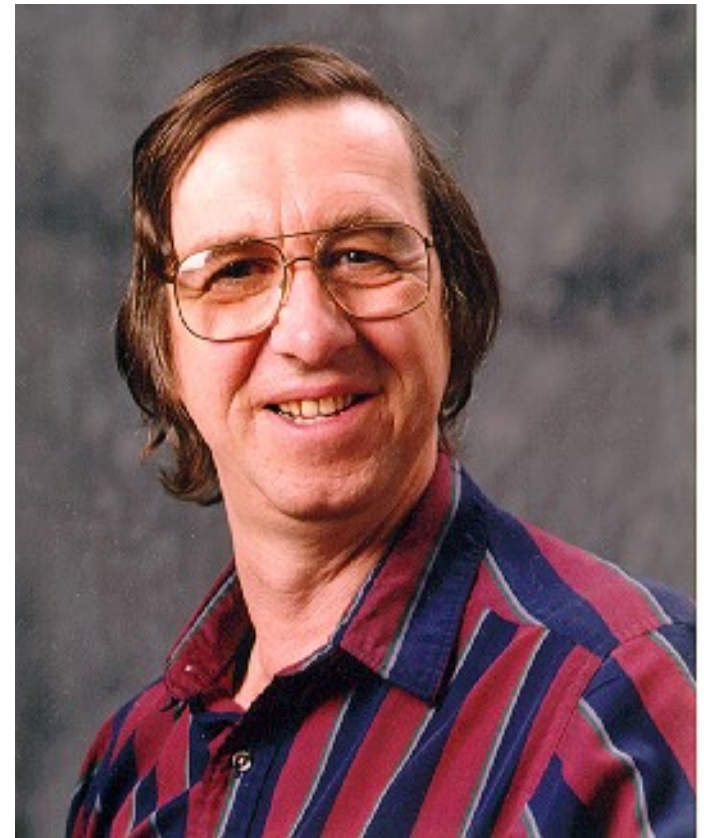
- Abraham Maslow
- Charles T. Tart
- Kenneth Wilber
- Stanislav Grof

Charles Tart (1937)

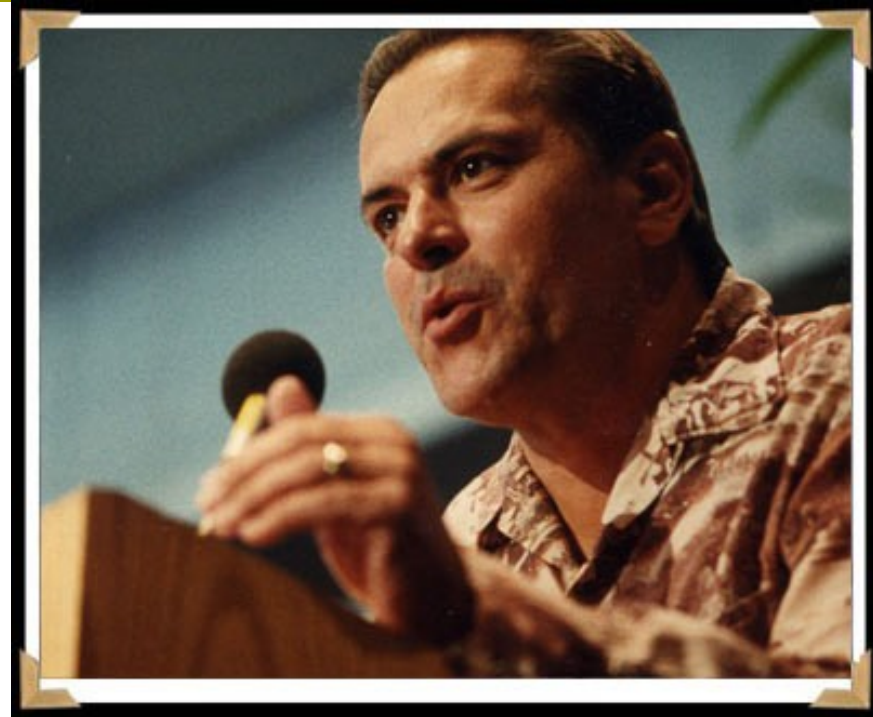
- Altered States of Consciousness (1969)
- **charakteristiky ASC:**
  - změny v percepci
  - změny v myšlení
  - změny ve významu
  - změny ve vyjadřování emocí
  - ztráta kontroly
  - pocit nesdělitelnosti
  - obrození

Stanislav Grof (1931)

- holotropní dýchání
- systémy COEX
- perinatální prožitky (BMP)
- 4 úrovně psychiky
  - smyslová bariéra
  - individuální nevědomí
  - úroveň zrození a smrti
  - transpersonální zážitky

BPM I

BPM I

BPM II

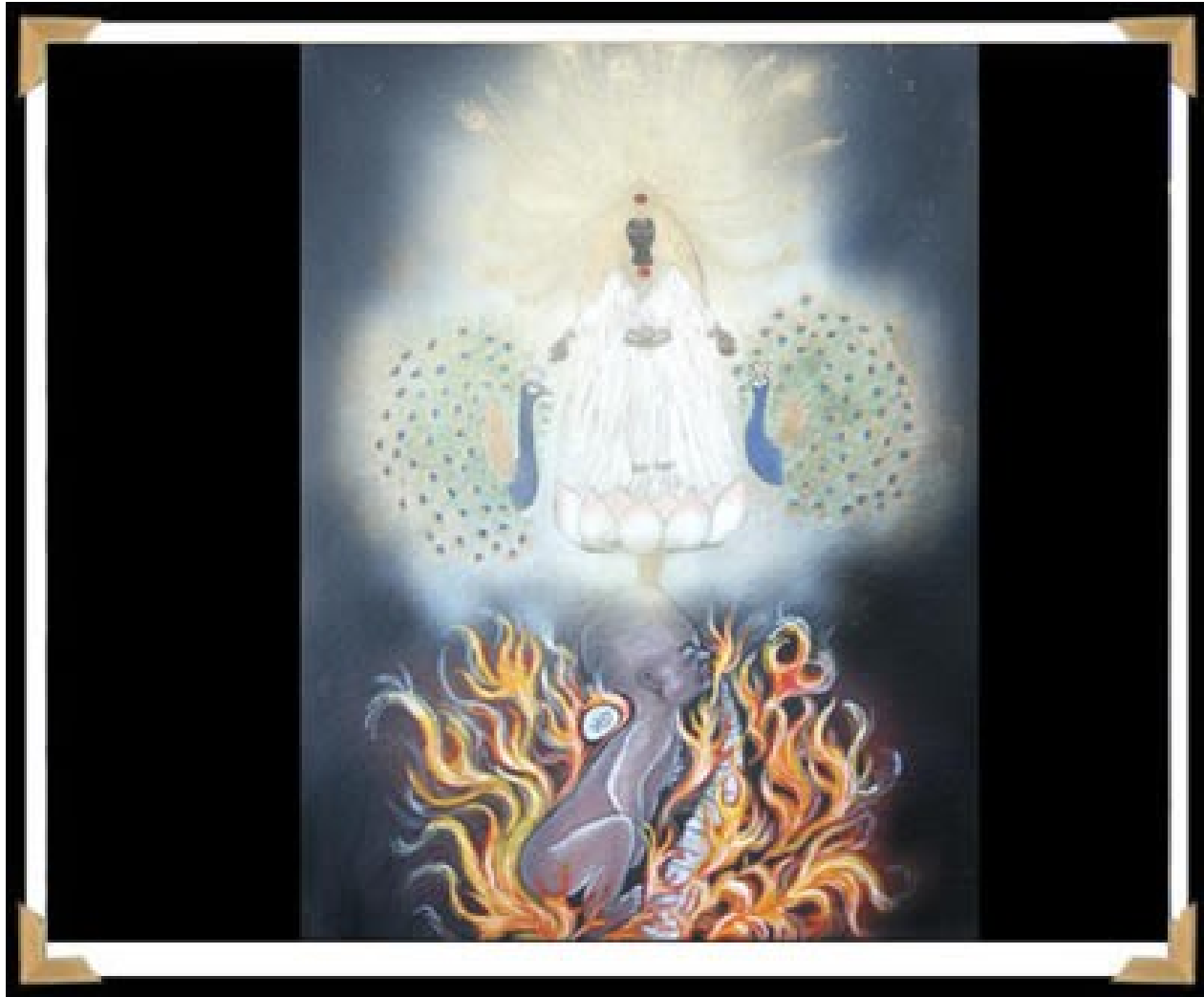
BPM III

BPM VI

BPM VI

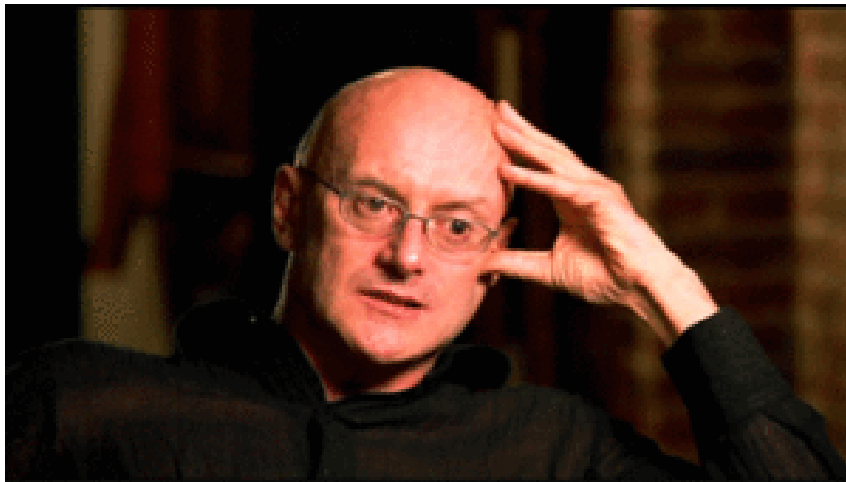

Kenneth Wilber (1949)

- integrální psychologie
- 1977 Spektrum vědomí – snaha o sjednocení přístupů východní a západní filozofie a psychologie

Kritika transpersonální psychologie

- příliš pozitivní náhled na lidskou psychiku
- chabé vědecké základy – nedostatek empirických důkazů
- propojení s náboženstvím a mysticismem

Zařazení humanistické psychologie vzhledem k Watsonovým dimenzím

---

- iracionalismus
- vitalismus
- metodologický subjektivismus
- obsahový subjektivismus
- indeterminismus
- kvalitativní přístup
- dynamický přístup

Doplňující literatura

- **James, W.** (1902). *The Varieties of Religious Experience.*
- **Roberto Assagioli** *"Healing the Whole Person"* Excerpt from interview with Evarts Loomis.
- **Assagioli, R.** (1974). *Transpersonal Inspiration and psychological mountain-climbing.*

Doplňující literatura

- Grofovy knihy v češtině (výběr)
  - Oblasti lidského nevědomí
  - Dobrodružství sebeobjevování
  - Kosmická hra
  - Psychologie budoucnosti
  - Za hranice mozku
  - Holotropní vědomí

Doplňující literatura

- soubor článků **Charlese Tarta**
- **Tart, Ch.** (1971). On being stoned: A Psychological Study of Marijuana Intoxication.
- **Wilber, K.** (2002). *Spectrum of Consciousness* (části knihy volně dostupné zde)
- Association for Transpersonal Psychology